

Україна та світ: порівняння макроекономічних показників розвитку

Т. О. СЕМЕНЕНКОⁱ, В. М. ДОМРАЧЕВⁱⁱ

У роботі проведено порівняння поточних макроекономічних показників розвитку України та окремих країн торговельних партнерів – валового внутрішнього продукту, темпів інфляції, девальвації, стану поточного рахунку, ставки за кредитами на міжбанківському ринку тощо. Досліджено вплив інфляції на показник валового внутрішнього продукту залежно від економічної ситуації в країні. Визначено неузгодженість дій уряду та Національного банку України як одну з ключових проблем української економіки. Результати порівняльного аналізу вказують шляхи удосконалення економічної, грошово-кредитної та бюджетно-податкової політик у напрямку євроінтеграції. Зокрема, це пов'язано із необхідністю відродження економіки, зниження процентної ставки, рівня інфляції, податкового тиску на виробника; необхідністю забезпечення фінансової стабільності й довіри до національної валюти і банківської системи.

Ключові слова: валовий внутрішній продукт, девальвація, інфляція, облікова ставка, платіжний баланс, таргетування інфляції.

УДК 330.101.541(100)(477)

JEL код: E44

Вступ. У зв'язку з останніми політичними подіями у світі відбувається активізація економічної боротьби (тарифи, протекціонізм тощо). Почали зростати дисбаланси у світовій економіці (рис. 1). Країнам зі слабкою економікою необхідно ретельніше пильнувати за змінами й тенденціями розвитку країн–торговельних партнерів. Вплив агресії з боку Росії та останні події на світовому фінансовому ринку, які пов'язані зі зміною керівництва у США, відчужаються і у поточному стані економіки України. Європейський вибір України потребує адаптації не лише законодавчої бази, але і стратегічних цілей розвитку як самої України, так і її економіки, податкової та бюджетної політик.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню макроекономічних показників приділяли увагу як зарубіжні, так і вітчизняні вчені, зокрема В. Геєць, М. Бернхїлл, Т. Бондарук, О. Дорошенко, В. Карпов, Дж. Кремер, В. Новикова, М. Петрі, О. Перецьолкіна, П. Попов, Р. Хеммінг та ін. Учені досліджували вплив фінансових аспектів на економічну систему держави. Проте це питання і до цього часу не втратило актуальності в Україні та потребує подальшого вивчення.

Мета статті – провести порівняльний аналіз основних макроекономічних показників та індикаторів економічного розвитку України з відповідними їх значеннями країн–торговельних партнерів.

ⁱ Семененко Тетяна Олексіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки Навчально-наукового інституту бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету;

ⁱⁱ Домрачев Володимир Миколайович, кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри фінансів Європейського університету, м. Київ.

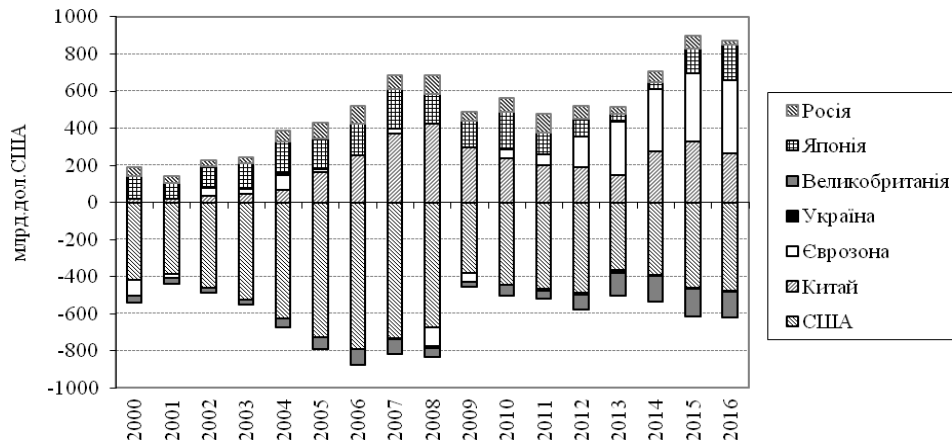

Рис. 1. Динаміка поточного рахунку окремих країн, джерело [1]

Результати дослідження. Оскільки адекватним відображенням економічного зростання та якості економічних процесів, що відбуваються у національній економіці, є динаміка зміни реального ВВП, проаналізуємо співвідношення зміни цього показника у поточному році порівняно з попереднім роком за відповідний період. Зазначимо, що розвинені індустріальні країни традиційно мають щорічні темпи зростання 2–3 % у період економічного підйому, 1–1,5 % – у період незначних економічних криз. Для країн, що розвиваються, характерними є більш високі показники економічного зростання – близько 6 % – за рахунок низького початкового рівня економічного розвитку. Новим індустріальним країнам властиві ще більш високі темпи економічного зростання – 9–12 % за рік – за рахунок вдалого збігу економічної політики та економічної кон'юнктури. Найвищий показник економічного зростання за усю історію світової економіки був зафіксований у 1996 році у Китаї – 20 %, а найглибший економічний спад – у повоєнній світовій економіці у постсоціалістичних країнах у 1991–1992 рр., наприклад, у Росії показник сягнув значення 10–15 % за рік [2].

Із теорії макроекономіки відомо, що одним із найбільш важливих чинників впливу на обсяг реального ВВП є рівень інфляції, причому залежно від загальноекономічної ситуації вплив цього чинника може бути якісно різним. Так, інфляція, що виявляється у зростанні цін, призводить до знецінення коштів як населення, так і суб'єктів підприємницької діяльності і, як наслідок, спричиняє порушення принципу справедливого розподілу благ у суспільстві. В умовах стабільного розвитку економіки помірні інфляція сприяє зростанню сукупного попиту швидше, ніж відбувається зростання цін, стимулює виробництво і тим самим забезпечує зростання реального ВВП.

Основою економічного зростання є не інфляція як така, а додаткова грошова емісія, що створює постійне перевищення попиту над пропозицією, і тим самим стимулює збільшення виробництва. Підвищення цін на ту чи іншу групу товарів є ринковим сигналом, який свідчить, куди саме необхідно спрямувати інвестиції і коли збільшити

виробничі потужності. Формування послідовності реакції така: додаткова грошова емісія викликає збільшення попиту; зростають ціни реалізації; виробники вкладають інвестиції й нарощують обсяги випуску. Адже відомий факт, що збільшення кількості грошей, які перебувають в обігу, не обов'язково призводить до зростання цін, оскільки гроші, які знову з'явилися в обігу, не обов'язково перетікають на товарні ринки або ринки послуг [3].

Зауважимо також, що у західних країнах помірна інфляція (з показником до 5 % за 1 рік) стала невід'ємною частиною функціонування економіки. Щодо світової практики з цього питання, то певний рівень інфляції може виконувати стимулювальну функцію щодо економічного зростання. У новітній історії є чимало прикладів, коли держави свідомо йшли на допущення інфляційних проявів, маючи на меті досягнення економічного піднесення. Так, у США інфляція практично не припинялася з часів Другої світової війни, проте це не стало перешкодою для економічного зростання. А у таких країнах, як Німеччина, Японія, Чилі, Південна Корея, Чехія та інші, необхідна інвестиційна активність; відповідно економічне зростання були максимальними, коли темпи зростання цін коливалися в інтервалі від 1,1 до 4,7 % за рік. Коли темпи інфляції переходили межу 4,7 %, – темпи економічного зростання починали знижуватися. Коли ж інфляція сягала 25–45 %, – економічне зростання припинялося. На зміну йому приходили стагнація та спад виробництва, які поглиблювалися у міру зростання темпів відкритої інфляції. На сьогодні за нормами ЄС рівень інфляції повинен становити 1,5 % [4]. Однозначності щодо порогового значення рівня інфляції немає. Деякі дослідники визначають його на рівні 5 %, а згідно із критеріями вступу до ЄС цей показник становить 3,1 % [5]. За оцінками науковців, за стабільних економічних умов оптимальним рівнем інфляції в Україні можна вважати значення 10 %. Збільшення інфляції до 20 % і більше призводить до сповільнення зростання реального ВВП [6].

Для вибірки країн аналіз динаміки ВВП і темпів інфляції проведемо паралельно. На діаграмі (рис. 2) зображено динаміку ВВП у 2016 році порівняно з відповідним періодом 2015 року, а на діаграмі рис. 3 – динаміку темпів інфляції. Як бачимо, лише Туреччина за річних темпів інфляції 8,5 % демонструє негативну динаміку ВВП (–1,8 %).

Найбільший приріст ВВП дає Китай – 6,7 % за темпу інфляції 2,1 %. Україна також серед «лідерів», але за показником інфляції – 12,4 % річних при двовідсотковому зростанні ВВП.

Нагадаємо, що на початку серпня 2015 року Уряд України оприлюднив макроекономічний прогноз на 2016 рік у двох сценаріях. Зокрема, Кабінет Міністрів України прогнозував рівень інфляції за першим сценарієм на рівні 12 %, а за другим – 14,7 % [8]. За оцінками Національного банку України основними впливовими чинниками, що зумовили інфляцію 2016 року, були такі: подорожчання тарифів на житлово-комунальні послуги та збільшення тарифів на паливо. Порівняно з 2014-м та 2015-м роками інфляція 2016 року істотно уповільнилася до показника 5,8 %. Також відбулася низка змін в адміністративних чинниках. Наприклад, ціни на сирі продовольчі продукти знизилися до 1,2 % за 2016 рік, тоді як у 2015 році через попит ціни збільшилися до 40,7 %. Також відомо, що в Україні знизилися ціни на зернові, овочі та окремі фрукти, в інших країнах – на цитрусові. «Борщовий набір» подешевшав на 43,1%.

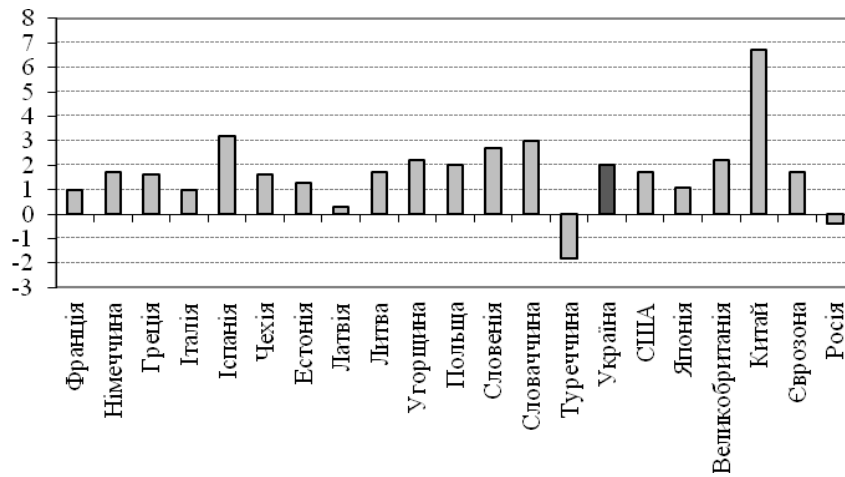

Рис. 2. Зростання ВВП, 3-й кв. 2016 р. / 3-й кв. 2015 р., %, джерело [7]

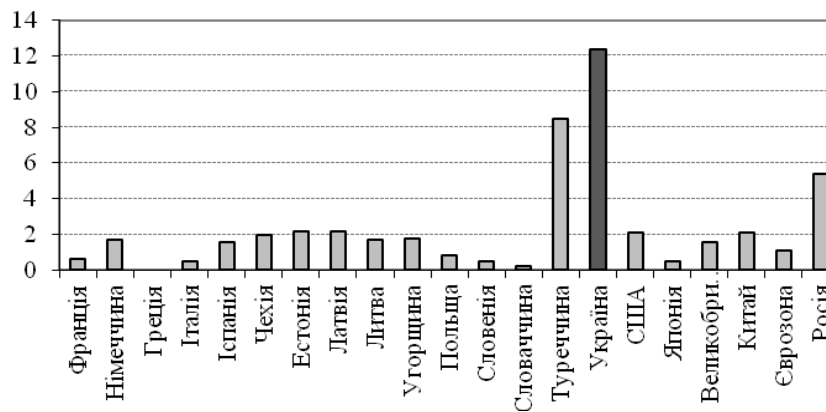

Рис. 3. Інфляція, грудень 2016 р., % за рік, джерело [7]

Через уведення продовольчого ембарго щодо РФ та інших держав до України збільшилася пропозиція на продовольчі товари вітчизняного виробництва. Оплата на адміністративні послуги у 2016 році збільшилася на 34,6 %, хоча підвищення було не істотним щодо 2015 року (64,4 %). Протягом минулого року відбулося підвищення цін на усі житлово-комунальні послуги. Крім того, ціни на пальне підвищилися на 19,5 % і зросли на тютюнові вироби й алкогольні напої [9]. Динаміка індексу споживчих цін (ІСЦ) із базою на грудень 1994 р. та грудень 2012 р., а також очікування щодо ІСЦ у 2017 році подані на рис. 4 та 5. Як бачимо, прогноз щодо інфляції у 2017 році песимістичний. Подорожчання тарифів на нафту спровокувало прискорення зростання цін. Цільове спрямування монетарної політики восени 2016 р. Національний банк

визначив так: забезпечення уповільнення інфляції до 8 % +/-2 п. п. на кінець 2017 року та до 5 % у середньостроковій перспективі. Хоча, на думку голови ради НБУ Б. Данилишина, інфляційне таргетування не може бути самоціллю економічної політики, адже стримування інфляції є лише одним із методів поліпшення життя населення країни там, де воно здійснюється [10].

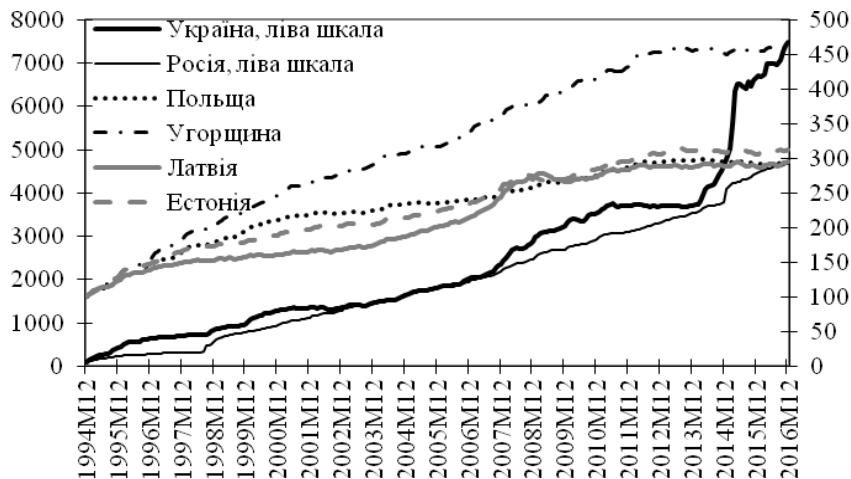

Рис. 4. Динаміка ІСЦ, 12.1994 р. = 100 %, джерело [7]

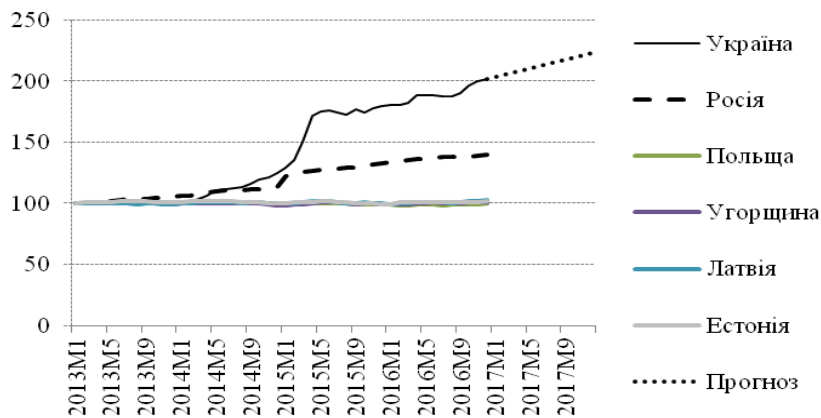

Рис. 5. Прогноз ІСЦ для України

Ще не минув перший місяць 2017 року, як у засобах масової інформації почали з'являтися повідомлення щодо сумнівів НБУ стримати інфляцію з причини незбалансованої бюджетної політики уряду, що штовхають інфляцію вгору. «Минулого року прийнято закон про підвищення мінімальної зарплати до 3 200 грн. Це відразу ж спровокувало зростання інфляції на 1,1 %. У результаті наш прогноз інфляції на кінець цього року зріс із 8 до 9,1 %, – заявила голова НБУ В. Гонтарева. – Ми хочемо, щоб

уряд, як і ми, був зацікавлений у стримуванні інфляції. Щоб кожне рішення про пенсії та зарплати враховувало інфляційні цілі» [10]. Зауважимо, що підняття мінімальної зарплати до 3 200 грн у перерахуванні за курсом долара все одно її знизило у доларах США (у зв'язку із трикратним знеціненням гривні).

Що ж до згаданих вище країн, Німеччина демонструє 1,7 % зростання ВВП (темпер інфляції – 1,7 %), Японія – зміна ВВП – 1,1 % за темпу інфляції 0,5 %, США – 1,7 і 2,1 %, а Чехія – 1,6 і 2 % відповідно. Загалом щодо країн зони євро зростання ВВП – 1,7 % за незначної інфляції 1,1 %.

Девальвація гривні є причиною інфляції й порушення рівноваги платіжного балансу, розриву у купівельній спроможності грошей. Девальвація використовується для пом'якшення кризових явищ в економіці, коли інші грошово-кредитні інструменти вже вичерпали свої потенційні можливості або своєчасно не були застосовані для покращання фінансово-економічного стану. Девальвація має як позитивні, так і негативні наслідки. До позитивних результатів використання девальвації належать, зокрема, закріплення на зовнішніх ринках національних товаровиробників конкурентоспроможної продукції, зниження цін на товари. Крім того, девальвація стимулює економічне зростання на короткому відрізку часу, оскільки сприяє укріпленню грошово-кредитної системи. Ревальвація має протилежний зміст, означає підвищення валютного курсу з метою утримати на внутрішньому ринку споживчий попит, стимулювати товарний імпорт та приплив іноземних інвестицій. Економічний ефект від девальвації залежить від темпів зростання цін. Якщо загальний рівень цін зростає швидкими темпами, то це призводить до втрати позитивних результатів девальвації. Тому політика Національного банку України щодо інфляційного таргетування є звичайно слухною. Крім того, деяке знецінення національної валюти стимулює (знову ж таки, посилюючи інфляцію) споживчий попит на внутрішньому ринку і підвищує конкурентоспроможність експортних товарів країни на світовому ринку.

За підсумками ж 2016 року маємо одинадцятивідсоткову девальвацію гривні (рис. 6) і річний темп зростання ВВП України на 1,8 % [11]. Зазначимо, що найбільша девальвація у Туреччині – 19,6 %, а у двох країнах, обраних для дослідження, – ревальвація: Росія (33,4 %) та Японія (3,5 %). Для європейських країн та країн зони євро показник девальвації становить переважно 2,1 %.

Зазначимо, що існує також так звана фіскальна девальвація, коли поліпшення сальдо експорту-імпорту за допомогою скорочення дефіциту бюджету стає дієвою альтернативою для знецінення грошової одиниці. У такий спосіб вдається уникнути прискорення інфляції, яке у багатьох випадках супроводжує знецінення національної валюти і подолати негативний балансовий ефект, коли зростання вартості боргових зобов'язань в іноземній валюті перешкоджає діяльності підприємств реального сектору, а також знижують купівельну спроможність населення із високою часткою кредитів в іноземній валюті, а також не виникає підстав за умови стабільності обмінного курсу в доларизованій економіці для перерозподілу портфеля активів на користь іноземної валюти та пов'язаної з цим нестабільності на валютному ринку та попиті на гроші [12]. Існують два сценарії розвитку фіскальної девальвації – цінова, коли поліпшення сальдо поточного рахунку викликає зниження цін та поліпшення цінових співвідношень у зовнішній торгівлі, і зарплатна, коли зниження заробітної плати поліпшує конкурентоспроможність внутрішньої економіки. Однозначної відповіді щодо кращого

розвитку подій наразі не існує, хоча другий сценарій, на нашу думку, менш ймовірний через жорсткість заробітної плати.

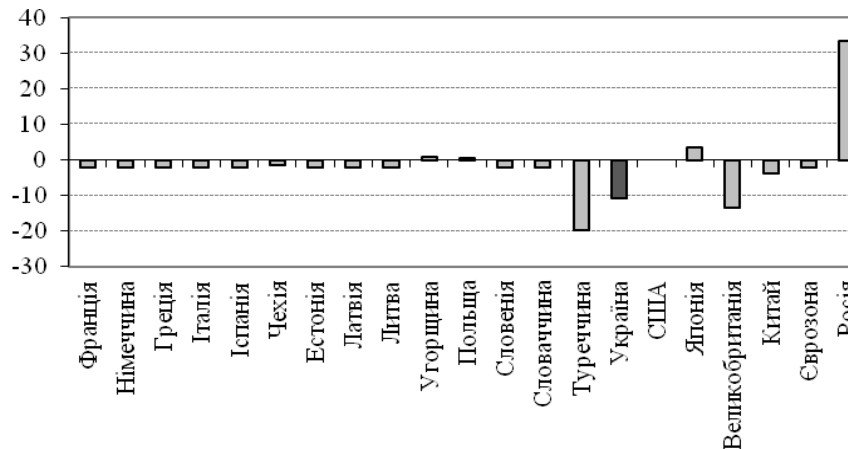

Рис. 6. Девальвація за рік станом на 18.01.2017 р.,
джерело [7]

Отже, крім інфляції, причиною девальвації є також криза платіжного балансу. Лідером від'ємного показника сальдо балансу поточного рахунку є Великобританія (5,6 %), друга позиція належить Туреччині (-4,7 %), третя – США (-2,6 %), четверта – Україні (-2,5 %) (рис. 7). Серед ключових причин – валютний курс, поширеним методом впливу на який є зміна процентних ставок з метою впливу на рух короткострокового капіталу. Лідерами з показника позитивного сальдо поточного рахунку платіжного балансу є Німеччина – 8,8 %, Словенія – 6,7 % та Угорщина – 5 %.

Підвищення облікової ставки згідно з моделлю Манделла-Флемінга для малої відкритої економіки у періоді погіршення стану платіжного балансу сприяє припливу капіталів із країн, де відсоткова ставка нижча. Це впливає на підвищення курсу національної валюти і покращує стан платіжного балансу та навпаки. Якщо реальна процентна ставка зростає, власники капіталів очікують отримати більший дохід від вкладених в економіку цієї країни капіталів, внаслідок чого вартість національної валюти підвищується. Тому в короткостроковому періоді зміни реальних відсоткових ставок сприяють мобільності вільних капіталів і впливають на валютний курс. Але підвищення процентної ставки не завжди є ефективним, оскільки веде до подорожчання кредитів у самій країні.

У розвиненій ринковій економіці ставки міжбанківського ринку є основою, на якій тримається вся надбудова кредитно-депозитних операцій в економіці. Рівень міжбанківських ставок залежить від політики грошового регулювання й рівня офіційних процентних ставок центрального банку певної країни, що, у свою чергу, залежить від ступеня розвиненості системи управління грошовою ліквідністю, а також особливостей країни (рис. 8).

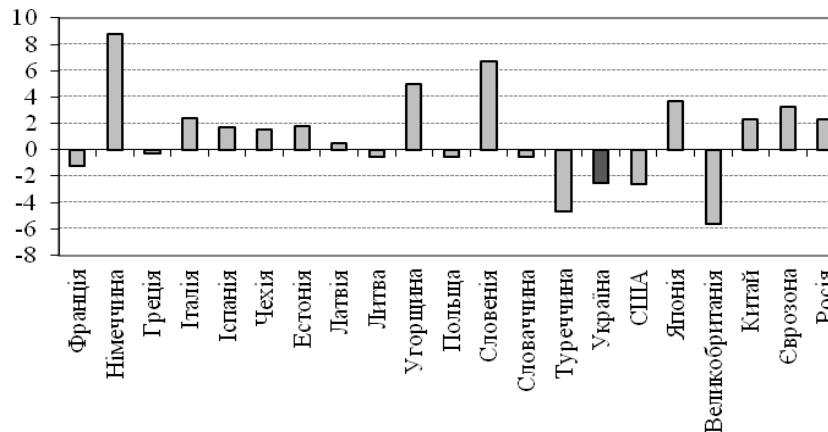

Рис. 7. Баланс поточного рахунку 2016 р., % ВВП

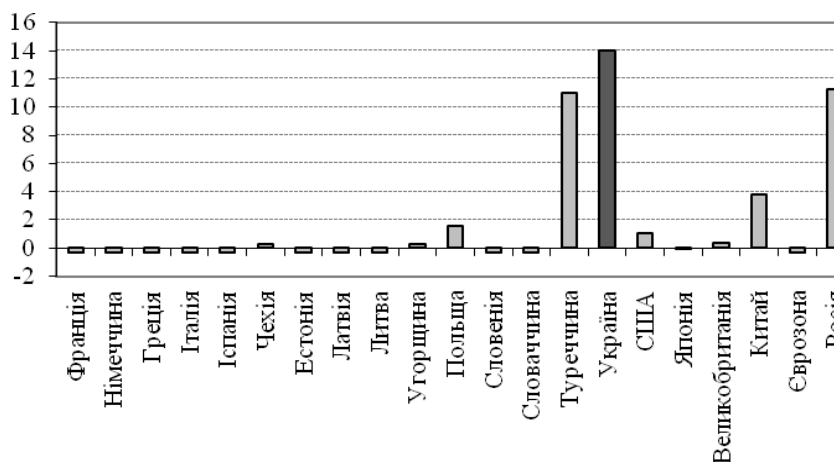

Рис. 8. Ставка за кредитами на міжбанківському ринку, 3 міс., %, джерело [7]

В Україні облікова ставка відіграє здебільшого роль інструменту стримування інфляції, з одного боку, а з іншого – висока облікова ставка сприяє збільшенню спекулятивних операцій комерційними банками на грошовому ринку. Однак це не означає, що НБУ не в змозі взагалі проводити монетарну політику – він може цілком активно оперувати на міжбанківському ринку (саме так і роблять центральні банки, що таргетують грошову масу, а не процентні ставки) [13].

Щодо стану державного бюджету, серед країн, взятих для аналізу, лише Чехія має збалансований бюджет (рис. 9). Лідерами незначного, у межах 1 % від ВВП, профіцитного бюджету є Німеччина, Естонія та Литва. Лідерами дефіцитного бюджету (із нетотожних причин) є Греція (-7,7 %), Японія (-5,6 %) та Іспанія (-4,6 %). Дефіцит українського бюджету становить -2,7 % від ВВП, тобто Україна – серед країн зі значенням цього показника у межах 3 % (Італія, Польща, Угорщина, Словаччина).

Сьогодні в обігу знаходиться ОВДП на 668 млрд грн, з яких 57 % – у портфелі НБУ. У той самий час НБУ запевняє, що не боїться втрати частини своїх доходів через зниження прибутковості ОВДП слідом за цінами, оскільки є регулятором з метою не отримання доходу, а утримання певного рівня інфляції. Міністерство фінансів, у свою чергу, проголошує готовність провести репрофайлінг – зміну термінів, ставок та графіка погашення ОВДП, який буде стосуватися лише ОВДП, що перебувають у портфелі Національного банку України. Зараз їх сума становить близько 383 млрд грн [10].

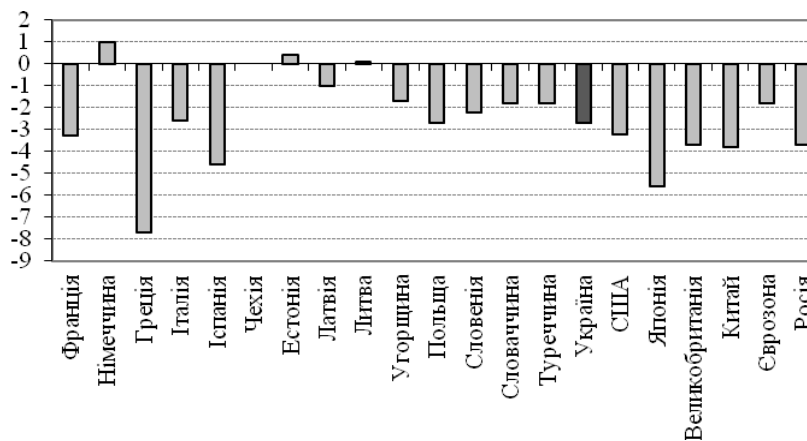

Рис. 9. Бюджетний дефіцит, 2016 р., % від ВВП

Висновки та перспективи подальших наукових розробок. Результати порівняльного аналізу основних макроекономічних показників розвитку української економіки із показниками країн – торговельних партнерів вказують шляхи вдосконалення економічної, грошово-кредитної та бюджетно-податкової політик у напрямку євроінтеграції. Зокрема, це пов'язано з необхідністю відродження економіки, зниження процентної ставки, рівня інфляції, податкового тиску на виробника. Необхідно забезпечити фінансову стабільність і довіру до національної валюти й банківської системи.

У подальших дослідженнях автори планують розширити коло досліджуваних країн, наприклад, додаванням Молдови, Білорусі та Казахстану. І, безумовно, необхідно ретельніше порівняти ті інструменти монетарної та бюджетно-податкової політики, які застосовують найбільш успішні з країн – торговельних партнерів України.

Література

1. *World Economic and Financial Surveys World Economic Outlook Database* [Electronic resource]. – Accessed mode : <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2016/02/weodata/index.aspx>. – Заголовок з екрану. (Актуально на 30.01.2017 р.).
2. *Основи світової економіки* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gx3000.ru/osnovi-svitovoi-ekonomiki/najvazhlivishi-ekonomichni-pokazniki-rozvitku.html>. – Заголовок з екрану. (Актуально на 15.01.2017 р.).
3. *Доцатов, Ю.* Голова Ради НБУ Богдан Данилишин: рівень довіри до банків у 12 % я вважаю занадто оптимістичним [Електронний ресурс] / Ю. Доцатов, І. Пальчевський. – Режим доступу : <http://ukranews.com/ua/interview/1586-bogdan-danylyshyn-riven-doviry-do-bankiv-v-12-ya-vvazhayu-zanadto-optimistychnym>. (Актуально на 28.01.2017 р.).

Т. О. Семененко, В. М. Домрачев.

Україна та світ: порівняння макроекономічних показників розвитку

4. Михайловська, І. М. Гроші та кредит : навч. посіб. / І. М. Михайловська, К. Л. Ларіонова. – Львів : Новий Світ-2000. – 2006. – 432 с.
5. Плевакова, Н. А. Взаємодія механізмів грошово-кредитної політики в забезпеченні фінансової стабільності України [Електронний ресурс] / Н. А. Плевакова, П. А. Мороз. – Режим доступу : http://www.nvisnik.geci.cn.ua/ru/component/k2/item/download/73_ff4329b0dc91714f2a9d9d3afafe81db.html. (Актуально на 28.01.2017 р.).
6. Грицюк, І. В. Грошово-кредитні інструменти та їх вплив на економічне зростання / І. В. Грицюк // Ефективна економіка. – 2014. – № 11.
7. *The Economist* [Electronic resource]. – Accessed mode : <http://economist.com/>. (Актуально на 18.01.2017 р.).
8. Кабмін утвердив прогноз на 2016 в двох сценаріях – ріст ВВП на 2 % і спад на 0,3 % [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rian.com.ua/economy/20150810/371922852.html> – Заголовок з екрану. (Актуально на 18.01.2017 р.).
9. Василенко, З. Причиною інфляції 2016 року стало підвищення тарифів – НБУ [Електронний ресурс] / З. Василенко. – Режим доступу : <http://uapress.info/uk/news/show/157784>. (Актуально на 20.01.2017 р.).
10. Губар, О. Уряд змусить стримувати ціни [Електронний ресурс] / О. Губар. – Режим доступу : <https://finclub.net/ua/analytics/uriad-zmusiat-utrumuvaty-tsiny.html>. (Актуально на 19.01.2017 р.).
11. Економіка України в четвертому кварталі 2016 року зросла на 4,7 % [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://economics.unian.ua/finance/1776192-ekonomika-ukrajini-zrosla-na-47-dejstat.html>. (Актуально на 30.01.2017 р.).
12. Шевчук, В. О. Використання інструментів фіскальної політики для підтримання рівноваги платіжного балансу в “залежній” економіці [Електронний ресурс] / В. О. Шевчук. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vlca_ekon/2011_37/01.pdf. (Актуально на 20.01.2017 р.).
13. Кухта, П. На що впливають відсоткові ставки НБУ [Електронний ресурс] / П. Кухта. – Режим доступу : <http://news.finance.ua/ua/news/-/303897/na-shho-vplyvayut-vidsotkovi-stavky-nbu>. (Актуально на 10.01.2017 р.).

Отримано 21.03.2017 р.

Украина и мир: сравнение макроекономических показателей развития

**ТАТЬЯНА АЛЕКСЕЕВНА СЕМЕНЕНКО^{*},
ВЛАДИМИР НИКОЛАЕВИЧ ДОМРАЧЕВ^{**}**

^{} кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры теоретической и прикладной экономики Учебно-научного института бизнес-технологий «УАБД» Сумского государственного университета,
ул. Петропавловская, 57, г. Сумы, 40000, Украина,
тел.: +380-542-665089, e-mail: t.semenenko@uabs.sumdu.edu.ua*

*^{**} кандидат физико-математических наук, доцент, доцент кафедры финансов Европейского университета,
ул. Героев Днепра, 57, г. Киев, 04209, Украина,
тел.: +38(095)7166446, e-mail: mirt@ukr.net*

В работе проведено сравнение текущих макроекономических показателей развития Украины и отдельных стран – торговых партнеров – валового внутреннего продукта, темпов инфляции, девальвации, состояния текущего счета, ставки по кредитам на межбанковском рынке и тому подобное. Исследовано влияние инфляции на показатель валового внутреннего продукта в зависимости от экономической ситуации в стране. Несогласованность действий правительства и Национального банка Украины определена как одна из ключевых проблем украинской

экономики. Результаты сравнительного анализа указывают пути совершенствования экономической, денежно-кредитной и бюджетно-налоговой политики в направлении евроинтеграции. В частности, это связано с необходимостью возрождения экономики, снижения процентной ставки, уровня инфляции, налогового давления на производителя; необходимостью обеспечения финансовой стабильности и доверия к национальной валюте и банковской системе.

Ключевые слова: валовой внутренний продукт, девальвация, инфляция, платежный баланс, таргетирование инфляции, учетная ставка.

Mechanism of Economic Regulation, 2017, No2, 55–66
ISSN 1726–8699 (print)

Ukraine and the World: Comparison of Macroeconomic

TETIANA O. SEMENENKO*,
VOLODYMYR M. DOMRACHEV**

* *C.Sc. (Economics), Associate Professor, Department of Economics,
Department of Theoretical and Applied Economics,
Education and Research Institute for Business Technologies «UAB», Sumy State University,
Petropavlivska str., 57, Sumy, 40000, Ukraine,
phone: +380-542-665089, e-mail: t.semenenko@uabs.sumdu.edu.ua*

** *C.Sc. (Physics and Mathematics), Associate Professor, Department of Finance,
European University, Geroiv Dnipra str., 23, Kyiv, 04209, Ukraine,
phone: +38(099)2558002, e-mail: mipt@ukr.net*

Manuscript received 21 March 2017

Researches compare the current macroeconomic indicators of Ukraine and some other countries Ukraine conducts trade with: Gross domestic product, inflation rates, current accounts, interbank interest rates etc. The influence of inflation on Gross domestic product was researched. A misalignment of actions of the government and the National Bank was detected as one of the key problems of Ukrainian economy. Results of the comparative analysis indicate the ways of improvement of monetary and fiscal policies in the light of eurointegration. This is connected with the need for an economic revival, lowering the fiscal pressure as well as inflation rate and interest rate; and the need for financial stability and trust towards the national currency and banking system as a whole.

Keywords: current account, devaluation, Gross domestic product, inflation interest rate, targeted inflation.

JEL Code: E44

Figures: 9; References: 13

Language of the article: Ukrainian

References

1. *World Economic and Financial Surveys World Economic Outlook Database*. Retrieved from <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2016/02/weodata/index.aspx>. (Available at 30.01.2017).
2. *Osnovy svitovoi ekonomiky* [Basics of the world economics]. Retrieved from <http://gx3000.ru/osnovi-svitovoi-ekonomiki/najvazhlivishi-ekonomichni-pokazniki-rozvitku.html>. (Available at 15.01.2017).
3. Doshchatov, Ju. & Pal'chevs'kyj, I. (2017). *Holova Rady NBU Bohdan Danylyshyn: riven doviry do bankiv v 12 % ya vvezhaiu zanadto optymystychnym* [Chairman of the National Bank of Ukraine Bohdan Danylyshyn, trust banks 12%, I think too optimistic]. Retrieved from

- <http://ukranews.com/ua/interview/1586-bogdan-danylyshyn-riven-doviry-do-bankiv-v-12-ya-vvazhayu-zanadto-optimistycznym>. (Available at 28.01.2017).
4. Myhajlovs'ka, I. M. & Larionova, K. L. (2006). *Hroshi ta kredyt* [Money and credit]. Lviv: Novyj Svit-2000.
 5. Pleshakova, N. A. & Moroz, P. A. (2017). *Vzaiemodiia mekhanizmiv hroshovo-kredytnoi polityky v zabezpechenni finansovoi stabilnosti Ukrainy* [Interaction between monetary policy mechanisms in reaching for the financial stability of Ukraine]. Retrieved from http://www.nvisnik.geci.cn.ua/ru/component/k2/item/download/73_ff4329b0dc91714f2a9d9d3afafe81db.html. (Available at 28.01.2017).
 6. Grycjuk, I. V. (2014). Hroshovo-kredytni instrumenty ta yikh vplyv na ekonomichne zrostantia [Monetary instruments and their impact on the economic growth]. *Efektivna ekonomika*, 11. (Available at 28.01.2017).
 7. *Site of The Economist*. Retrieved from <http://economist.com/>. (Available at 18.01.2017).
 8. *Kabmin utverdil prognoz na 2016 v dvuh stsenariyah – rost VVP na 2 % i spad na 0,3 %* [The government approved the economic prognosis for 2016 in two possible scenarios: GDP growth by 2 % or economy shrinks by 0,3 %]. Retrieved from <http://rian.com.ua/economy/20150810/371922852.html>. (Available at 18.01.2017).
 9. Vasylenko, Z. (2017). *Prychynoiu inflatsii 2016 roku stalo pidvyshchennia taryfiv – NBU* [Inflation 2016 was caused by increasing of the tariffs]. Retrieved from <http://uapress.info/uk/news/show/157784>. (Available at 20.01.2017).
 10. Gubar, O. (2017). *Uriad zmusiat strymuvaty tsiny* [Government will be obliged to stabilize the prices]. Retrieved from <https://finclub.net/ua/analytics/uriad-zmusiat-utrymuvaty-tsiny.html>. (Available at 19.01.2017).
 11. *Ekonomika Ukrainy v chetvertomu kvartali 2016 roku zrosla na 4,7 %* [Ukrainian economy has grown by 4,7 % in the fourth quarter of 2016]. Retrieved from <https://economics.unian.ua/finance/1776192-ekonomika-ukrajini-zrosla-na-47-derjstat.html>. (Available at 30.01.2017).
 12. Shevchuk, V. O. (2017). *Vykorystannia instrumentiv fiskalnoi polityky dlia pidtrymannia rivnovahy platizhnoho balansu v "zalezhnii" ekonomitsi* [Using the fiscal policy for keeping the balance of payments stable in "depending economy"]. Retrieved from http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vlca_ekon/2011_37/01.pdf. (Available at 20.01.2017).
 13. Kuhta, P. (2017). *Na shcho vplyvaiut vidsotkovi stavky NBU* [What do the NBU rates have influence on]. Retrieved from <http://news.finance.ua/ua/news/-/303897/na-shho-vplyvayut-vidsotkovi-stavky-nbu>. (Available at 10.01.2017).